

VÝSKUMNÝ ÚSTAV VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

Nábr. arm. gen. L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava 1

STANOVISKO

k navrhovanej činnosti „Plán otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska Haldy odpadových vápencov v dobývacom priestore Stráňavy – Polom, rok 2019“ vypracované na základe jej odborného posúdenia v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina, v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov listom č. OU-ZA-OSZP2/2019/033929-02/Gr zo dňa 23.07.2019 sa obrátil na Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva poverené ministrom životného prostredia Slovenskej republiky výkonom primárneho posúdenia významnosti vplyvu realizácie nových rozvojových projektov na stav útvarov povrchovej vody a stav útvarov podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov a vydávaním stanoviska o potrebe posúdenia nového rozvojového projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, ktorý je transpozíciou čl. 4.7 RSV, so žiadosťou o vydanie odborného stanoviska k navrhovanej činnosti „Plán otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska Haldy odpadových vápencov v dobývacom priestore Stráňavy – Polom, rok 2019“. Súčasťou žiadosti bola dokumentácia „Plán otvárk, prípravy a dobývania pre výhradné ložisko Haldy odpadových vápencov v dobývacom priestore Stráňavy – Polom“ (spracovateľ: GeoBan Žilina, s. r. o., Bytčická 89, 010 09 Žilina – Ing. Juraj Kotrbánek, Ing. Ivana Milcová, máj 2019).

Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava na základe odborného posúdenia predloženej dokumentácie „Plánu otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska Haldy odpadových vápencov v dobývacom priestore Stráňavy – Polom, rok 2019“ poskytuje nasledovné stanovisko:

Investorom/ťažobnou organizáciou navrhovanej činnosti „Plán otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska Haldy odpadových vápencov v dobývacom priestore Stráňavy – Polom, rok 2019“ je spoločnosť Dobývanie, s. r. o., Lom Polom, 013 25 Stráňavy. Predmetom navrhovanej činnosti je dobývanie suroviny na Haldách odpadových vápencov a dobudovanie a údržba odvodňovacích zárezov usmerňujúcich tok povrchovej vody a rozetážovanie svahu Hald odpadových vápencov.

„Plán otvárk, prípravy a dobývania pre výhradné ložisko Haldy odpadových vápencov v dobývacom priestore Stráňavy – Polom, rok 2019“ rieši plánovanie ťažby vo východnom svahu Hald odpadových vápencov pod prístupovou komunikáciou do lomu Polom v rozmedzí 630 m n. m. až 700 m n. m., v desiatich ťažobných rezoch, s priemernou výškou jednotlivého ťažobného rezu 6 m, na ploche 37 600 m², v množstve 1 109 000 t a plánovanie ťažby v strednej časti Hald odpadových vápencov nad prístupovou komunikáciou do lomu Polom

Posúdenie navrhovanej činnosti „*Plán otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska Haldy odpadových vápencov v dobývacom priestore Stráňavy – Polom, rok 2019*“ sa vzťahuje na obdobie počas vykonávania ťažobnej činnosti, ako aj na obdobie po jej ukončení.

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti na zmenu hladiny útvaru podzemnej vody SK200240FK Puklinové a krasovo-puklinové podzemné vody Malej Fatry

Podľa predloženej dokumentácie „*Plán otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska Haldy odpadových vápencov v dobývacom priestore Stráňavy – Polom, rok 2019*“ ťažba odpadových vápencov v dobývacom priestore Stráňavy – Polom, v k. ú. Stráňavy nadväzuje na terajšiu vykonávanú činnosť. Dobývací priestor Stráňavy – Polom bol určený Rozhodnutím Ministerstva hospodárstva a dopravy, č. MHD-DP č. 6, zo dňa 08.02.1960 a rozšírený Rozhodnutím o určení dobývacieho priestoru Stráňavy – Polom, zn. FMHTS/HŽ-DP č. 6/Z 74, ktoré vydalo FM HTS Praha, dňa 13.01.1975 a Osvedčením o dobývacom priestore Stráňavy – Polom, č. j. 4686/337-DP/1975, ktoré vydal SBÚ Bratislava, dňa 13.11.1975. DP Stráňavy – Polom je vedený v Evidenčnej knihe dobývacích priestorov Obvodného banského úradu v Prievidzi, fólio 58. Jeho plocha je 252 ha 98 a 50m².

Celkové plánované množstvo odťažených odpadových vápencov (odťaženie suroviny na Haldách odpadových vápencov) je 753 000 m³, čo predstavuje pri objemovej hmotnosti 2,0 t/m³ množstvo 1 507 000 t.

Vydobytie vypočítaných zásob suroviny nie je časovo obmedzené a bude závisieť od požiadaviek odberateľov a trhu a od odbytu suroviny. Limitované je maximálnym povoleným množstvom ročnej ťažby na Haldách odpadových vápencov a to do 425 000 t ročne.

Podľa výsledkov inžinierskogeologického posudku (GEOFOS spol. s r. o., júl, 2009) geologickú stavbu záujmového územia tvoria mezozoické karbonatické horniny (vápence a dolomity) ako tzv. obalového pásma jadrového pohoria Malá Fatra z paleozoických kryštálických hornín (žuly, ruly). Úložné pomery na lokalite sú dlhodobu antropogénne poznačené dobývacou činnosťou - ťažbou karbonatických hornín, ako aj deponovaním ich odpadových frakcií (priemeru ≤ 25 mm), hlavne vápencov na východnom okraji DP.

Karbonátový komplex podložia ložiska sa vyznačuje dobrou puklinovou až puklinovo – krasovou priepustnosťou. Do ložiska infiltrujú iba vody z atmosférických zrážok, ktoré rýchle postupujú do hĺbky (cca 0,0104 m .sec⁻¹) a skryte postupujú do Žilinskej kotliny.

Na výsypkách voda z atmosférických zrážok iba čiastočne vsakuje, ich infiltračná schopnosť po čase je skoro minimálna v dôsledku výplne pórov sedimentmi ílových častíc a ich nabobtnaním, čo sa odráža vo zvýšení povrchového odtoku po svahoch, vo veľkosti vodnej erózie a v podmáčaní styku podloží s výsypkami, najmä na ich úpäť. Tento stav v podstate nie je možné v súčasnosti eliminovať.

Na ložisku sa nevyskytujú prírodné liečivé vody ani prírodné minerálne vody.

Stručný popis navrhovanej činnosti

Banská činnosť je plánovaná na parcelách C-KN č. 1024, 1025/1, 1025/15, 996/1, 996/2, 996/6 a 996/8 v k. ú. Stráňavy, ktoré sú majetkovo-právne vysporiadané.

Plánovanie dobývania odpadových vápencov

Dobývanie odpadových vápencov bude prebiehať v dvoch lokalitách, a to:

- vo východnom svahu Hald odpadových vápencov pod prístupovou komunikáciou do lomu Polom v rozmedzí 630 m n. m. až 700 m n. m. v desiatich ťažobných rezoch E 687 až E 630 s priemernou výškou ťažobného rezu 6 m (označenie podľa priemernej nadmorskej

Stráňavy vápencovými štrkami z haldy. Vytvorenie odvodňovacích zárezov bude realizované terénnou úpravou buldozénom a zasypaním strží a miest vymytých vodou odpadovými vápencami dovezeným z východnej časti haldy.

Dobývacie metódy

Dobývací metóda je zvolená mechanická - strojná, bez použitia trhacích prác.

Dobývanie odpadových vápencov bude vykonávané v ťažobných rezoch s priemernou výškou 6 až 7 m smerom zhora nadol. V nižšom ťažobnom reze sa môže začať ťažba až po vytvorení dostatočného predpolia od ťažbou vyššieho ťažobného rezu.

Konečná pozícia hrany jednotlivých ťažobných rezov bude vopred geodeticky vytýčená a po ukončení ťažby v ťažobnom reze geodeticky skontrolovaná.

Generálne svahy skrývky, lomu a parametre skrývkových a ťažobných rezov

Generálny svah výsypky ložiska Haldy odpadových vápencov sa pohybuje okolo 37°. Podľa „Záverečnej správy“ úlohy POLOM – Posúdenie stability svahu odpadových vápencov v DP Polom – Stráňavy by mala mať halda odpadových vápencov priemerný generálny sklon 34,5°. Plánovaný generálny sklon po ťažbe nepresiahne hodnotu 34°, čo je hodnota odporúčaná spomínanou správou ako hodnota pre zabezpečenie dlhodobej stability svahu.

Sklon svahu jednotlivého plánovaného ťažobného rezu je do 50°.

Priemerná výška jednotlivého plánovaného ťažobného rezu vo východnej časti ložiska je 7 m a v strednej časti ložiska je 6 m.

Minimálna šírka plošiny jednotlivého plánovaného ťažobného rezu bude 6 m. Šírka pracovnej plošiny ťažobného rezu bude prispôbena k pohybu technologických strojov spoločne zúčastnených na ťažbe. Musia byť vytvorené bezpečné miesta na prácu a obchádzanie stretávajúcich sa vozidiel.

Spôsob rozpojovania hornín

Odpadové vápence budú rozpojované mechanicky pomocou vhodných typov ťažobných strojov. Vzhľadom k mechanickým vlastnostiam odpadových vápencov sa trhacie práce pri dobývaní odpadových vápencov nebudú používať.

Banská doprava

Doprava vyťažených odpadových vápencov sa bude vykonávať cestnými nákladnými veľkokapacitnými motorovými vozidlami s prípadným použitím prívesu alebo návesu.

Odvodňovanie

a) zachytávanie a odvádzanie banských vôd

Vo vyčlenených priestoroch plánovanej ťažby odpadových vápencov sa uvažuje s výskytom zrážkových vôd. Tieto budú zachytávané na korunách jestvujúcich a plánovaných ťažobných rezov a odvádzané samospádom pomocou vybudovaných svahových odvodňovacích zárezov do prirodzeného odvodňovacieho koryta, v ktorom sú účinky povrchových vôd jestvujúcimi opatreniami zmiernované.

b) naskladanie s banskými vodami

Banské vody popísané v bode a) budú odvádzané prirodzeným odvodňovacím systémom mimo hraníc určeného dobývacieho priestoru Stráňavy – Polom.

Umiestnenie banských stavieb pod povrchom a banských stavieb, ktoré slúžia na otváрку, prípravu alebo dobývanie výhradného ložiska

V priestore uvažovanej ťažby sa nenachádzajú ani nebudú umiestnené žiadne banské stavby.

odpadových vápencov v rozmedzí 692 m n. m. až 748 m n. m v dobývacom priestore Stráňavy – Polom, vzhľadom na postup ťažby, ako aj vzhľadom na zvolenú dobývaciu metódu mechanickú - strojnú, bez použitia trhacích prác, vplyv realizácie navrhovanej činnosti „*Plán otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska Haldy odpadových vápencov v dobývacom priestore Stráňavy – Polom, rok 2019*“ na zmenu hladiny dotknutého útvaru podzemnej vody SK200240FK Puklinové a krasovo-puklinové podzemné vody Malej Fatry ako celku sa nepredpokladá.

II. po ukončení ťažobnej činnosti

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti „*Plán otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska Haldy odpadových vápencov v dobývacom priestore Stráňavy – Polom, rok 2019*“ (ťažba odpadových vápencov) po jej ukončení sa jej vplyv na zmenu hladiny dotknutého útvaru podzemnej vody SK200240FK Puklinové a krasovo-puklinové podzemné vody Malej Fatry ako celku nepredpokladá.

Záver:

Na základe odborného posúdenia navrhovanej činnosti „*Plán otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska Haldy odpadových vápencov v dobývacom priestore Stráňavy – Polom, rok 2019*“ situovanej v čiastkovom povodí Váhu, možno predpokladať, že vplyv realizácie navrhovanej činnosti, z hľadiska požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, na zmenu hladiny podzemnej vody v dotknutého útvaru podzemnej vody SK200240FK Puklinové a krasovo-puklinové podzemné vody Malej Fatry ako celku sa nepredpokladá.

Útvary podzemnej vody kvartérnych sedimentov, ani útvary povrchovej vody sa v predmetnej lokalite navrhovanej činnosti nenachádzajú.

Na základe uvedených predpokladov navrhovanú činnosť „*Plán otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska Haldy odpadových vápencov v dobývacom priestore Stráňavy – Polom, rok 2019*“ podľa článku 4.7 RSV nie je potrebné posúdiť.

Vypracoval: Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava
Ing. Simona Bullová

V Bratislave, dňa 19. septembra 2019

Výskumný ústav vodného hospodárstva
nábr. arm. gen. L. Svobodu 5
812 49 BRATISLAVA

82